

ASOCIACIJOS „LTU AQUATICS“ PLAUKIMO VARŽYBŲ TEISĖJŲ REGLAMENTAS

1. Asociacijos „LTU Aquatics“ plaukimo teisėjų taryba

1.1. Veiklos sritis ir funkcijos

Teisėjų taryba jungia visų asociacijos „LTU Aquatics“ narių vykdomų varžybų teisėjus, organizuoja jų mokymus, pildo teisėjų registrą, teikia teisėjų licencijas, kandidatūras į tarptautinių plaukimo organizacijų (World Aquatics (WA); European Aquatics (EA)) teisėjų sąrašus. Teisėjų tarybai vadovauja teisėjų tarybos koordinatorius.

1.2. Teisėjų tarybos koordinatorius. Renkamas „LTU Aquatics“ vykdomojo komiteto. Juo gali tapti tik asmuo, turintis tarptautinę plaukimo teisėjo kategoriją.

1.2.1. Teisėjų tarybos koordinatoriaus funkcijos:

- vadovauja plaukimo varžybų teisėjams;
- sudaro ir teikia „LTU Aquatics“ vykdomajam komitetui pagrindinių varžybų vyr. teisėjų kandidatūras;
- palaiko kontaktą su „LTU Aquatics“ vykdomų varžybų vyr. teisėjais ir teikia jiems reikalingą pagalbą;
- organizuoja teisėjų mokymus (sudaro teisėjų egzamino klausimyną, kurį suderina su teisėjų taryba, ir organizuoja teisėjų egzamino vykdymą);
- supažindina „LTU Aquatics“ narius apie World Aquatics priimtus plaukimo varžybų taisyklių pakeitimus, papildymus;
- koordinuoja „LTU Aquatics“ teisėjų registrą.

2. Plaukimo teisėjų kategorijos

2.1. Jaunojo teisėjo kategorija

2.1.1. Kategoriją suteikti gali sporto mokykla, klubas ar kita plaukimo sporto organizacija.

2.1.2. Gali teisėjauti plaukimo varžybose neužimant aukštesnių pareigų.

2.1.3. Reikalavimai:

- išklaudyti plaukimo teisėjo parengiamąjį kursą. (Vykdo varžybų vyr. teisėjas ar jo įgaliotas asmuo);

- teisėjo amžius iki 16 metų. (Skatinant jaunuosius plaukikus aktyviau dalyvauti plaukimo sporto veikloje);
- Jaunojo teisėjo kategorija galioja 2 metus. Aukštesnės kategorijos galima siekti ne anksčiau kaip po 1 metų, teisėjavus 10 ar daugiau sporto mokyklos, miesto plaukimo varžybų bei dalyvavus teisėjų mokymuose.

2.2. Plaukimo teisėjo kategorija:

2.2.1.. Kategoriją suteikia sporto mokyklos ir sporto klubai, kitos plaukimo sporto organizacijos.

2.2.2. Gali teisėjauti plaukimo varžybose neužimant aukštesnių pareigų.

2.2.3. Reikalavimai:

- išklaudyti plaukimo teisėjo parengiamąjį kursą. (Vykdo varžybų vyr. teisėjas ar jo įgaliotas asmuo);
- teisėjauti ne mažiau 10 varžybų per metus laikininko, posūkiu teisėjo, stiliaus teisėjo, starterio, sekretoriaus, teisėjo prie dalyvių, sekretoriaus pareigose sporto mokyklos, klubo, šalies varžybose, gerai žinoti plaukimo būdų taisykles, varžybų vykdymo eigą;
- plaukimo teisėjo kategorija galioja 2 metus. Aukštesnės kategorijos galima siekti ne anksčiau kaip po 1 metų, teisėjavus 10 ar daugiau sporto mokyklos, miesto plaukimo varžybų bei dalyvavus teisėjų mokymuose.

2.3. Nacionalinė teisėjo kategorija

2.3.1. Kategoriją teisėjų tarybos koordinatoriaus siūlymu suteikia asociacijos „LTU Aquatics“ vykdomasis komitetas.

2.3.2. Teisėjas gali užimti nacionalinių varžybų vyr. teisėjo/referio, sekretoriaus, starterio, vyr. laikininko, posūkiu vyr. teisėjo, stiliaus teisėjo pareigas.

2.3.3. Reikalavimai:

- ne mažesnis kaip 5 metų bendra teisėjavimo patirtis ir praktika nacionalinių varžybų vyr. teisėjo arba sekretoriaus, starterio, vyr. laikininko, posūkiu vyr. teisėjo, stiliaus teisėjo pareigose;
- būtina dalyvauti rengiamuose mokymuose;

- nacionalinė teisėjo kategorija galioja 2 metus. Aukštesnės kategorijos galima siekti ne anksčiau kaip po 2 metų ir teisėjavus 8 ar daugiau šalies įvairaus lygio varžybose bei išlaikius egzaminą.

2.4. Tarptautinė teisėjo kategorija

2.4.1. Kategoriją suteikia World Aquatics, asociacijos „LTU Aquatics“ pateiktu prašymu.

2.4.2. Teisėjas gali užimti tarptautinių, nacionalinių varžybų vyr. teisėjo, referio, starterio pareigas.

2.4.3. Reikalavimai:

- ne mažesnis kaip 10 metų bendra teisėjavimo patirtis. Patirtis teisėjaujant tarptautinėse ir nacionalinėse varžybose referio vyr. teisėjo ar starterio pareigose, kai tarptautinėse varžybose dalyvauja ne mažiau kaip 3 šalys;
- būti World Aquatics teisėjų registre;
- tarptautinė kategorija galioja 4 metus.

3. Varžybų teisėjai ir varžybų taisyklės

3.1. Plaukimo varžybų teisėjas yra asmuo, atitinkantis „LTU Aquatics“ keliamus atitinkamos teisėjų kategorijos reikalavimus. Išmano plaukimo varžybų taisykles ir geba jomis vadovautis bei priimti teisingus sprendimus.

3.2. Teisėjų grupės

Plaukimo varžybų teisėjai skirstomi į grupes:

- Vadovai – varžybų direktorius, varžybų vyr. teisėjas, referis, starteris, laiko matavimo sistemos operatorius, varžybų sekretorius, vyr. laikininkas.
- Vykdytojai – laikininkai, posūkio teisėjai, vyr. posūkių teisėjas, stiliaus teisėjas, teisėjas prie dalyvių, apdovanojimo teisėjas, finišo teisėjas.
- Aptarnaujantis personalas – įgarsintojas, kurjeris, pranešėjas ir kt.

3.3. Teisėjų pareigos ir užduotys.

Teisėjų įsipareigojimai ir užduotys yra nustatomi vadovaujantis World Aquatics varžybų taisyklėmis, asociacijos „LTU Aquatics“ varžybų nuostatais ir Etikos kodeksu. Teisėjai privalo laikytis protingų sprendimų, kurie neprieštarauja garbingos kovos principams, veikti nešališkai ar kitaip nepažeidžiant iškeltų tikslų, sąžiningai ir be jokių raginimų atlikti jam priskirtas funkcijas plaukimo varžybų metu.

3.3.1. Varžybų vyriausias teisėjas/direktorius

Atsakingas už sporto bazės paruošimą varžyboms, teisėjų komandos formavimą. Organizuoja ir vykdo susirinkimus varžybų teisėjams, komandų vadovams. Kontroliuoja varžybų eigą, stebi ir kontroliuoja teisėjų darbą, bendrauja su komandų vadovais. Jeigu varžybose nėra referio pareigybės, atlieka jo pareigas.

3.3.2. Varžybų referis

Tai pagrindinis teisėjas baseine varžybų metu. Vadovauja ir kontroliuoja visus varžybų teisėjus, konsultuoja - instruktuoja specialiais ir bendrais klausimais dėl varžybų eigos. Referis gali bet koku metu sustabdyti varžybas tam, kad nebūtų pažeistos jų taisyklės. Patvirtina kitų teisėjų (stiliaus, posūkių) teikimus dėl taisyklių pažeidimų. Kartu su starteriu tvirtina starto taisyklės pažeidimus. Referis patvirtina varžybų direktoriaus teisėjų paskirstymą arba, esant reikalui, jį pakeičia. Taip pat, jeigu reikalinga, paskiria papildomus/atsarginius teisėjus. Įvertinęs sportininkų pasiruošimą startui, trumpa švilpimo serija duoda pirmą signalą rungties pradžiai. Kai naudojami rankiniai chronometrai, referis turi patvirtinti teisėjų laikininkų veiksmų eigą fiksuojant rezultatus (t.y. užfiksuoto laiko pateikimo vietą ir formą vyr. laikininkui).

3.3.3. Varžybų sekretorius

Tai teisėjas, kuris naunodamas spec. ar kitą programinę įrangą paruošia starto protokolą ir vykdo varžybų dokumentacijos kontrolę. Atsako už nepriekaištingą rezultatų fiksavimą ir įrašymą į protokolą. Pastebėtus pažeidimus praneša varžybų referiui. Atsako už rezultatų teisingumą. Registruoja diskvalifikacijas, pasiektus rekordus, jeigu reikia, skaičiuoja taškus (komandinius ir/ar individualius). Po varžybų talpina rezultatus swimrankings.net sistemoje. Pastoviai kontaktuoja su vyr. teisėju, referiu, komandų vadovais, pranešėju.

3.3.4. Laiko matavimo sistemos operatorius

Bendradarbiauja su varžybų sekretoriumi. Prižiūri ir užtikrina automatinės laiko fiksavimo sistemos veikimą. Atsako už teisingą rezultatų fiksavimą ir atvaizdavimą. Estafetinių plaukimų metu stebi estafetės etapų perdavimų reakcijos laikus. Pastebėjus pažeidimą – informuoja referį/varžybų vyr. teisėją.

3.3.5. Starteris – pradmės teisėjas

Plaukikams pasiruošus startui duoda komandą: *j vietas!*, po jos starto signalą – plaukimo pradžia. Sportininkui pažeidus starto taisyklę informuoja referį – nuomonei sutapus, pildo diskvalifikacijos kortelę. Bendradarbiauja su referiu.

3.3.6. Teisėjas prie dalyvių

Registruoja/renka dalyvius prieš kiekvieną varžybų nuostatuose numatytą rungtį. Rikiuoja juos pagal sekretoriaus paruoštą starto protokolą. Tikrina ar sportininkų plaukimo apranga, kepuraitės atitinka tuo metu galiojančius reikalavimus. Kontroliuoja savalaikį dalyvių išėjimą į starto vietą. Kontroliuoja plaukimų dalyvius. Informuoja referį apie taisyklių pažeidimus ir/ar pasikeitimus plaukimuose. Palaiko kontaktą su pranešėju, referiu, sekretoriumi.

3.3.7. Posūkio vyr. teisėjas (esant būtinybei, posūkio pusėje)

Teisėjas stovi prie 5 m. linijos. Užtikrina, kad posūkio teisėjai atliktų savo pareigas. Esant būtinybei, paskiria atsarginį teisėją ar pats laikinai pakeičia, posūkio teisėją.

3.3.8. Posūkio teisėjas (posūkio pusėje)

Teisėjas stebi sportininką nuo paskutinio rankų grybšnio prieš sportininkui atliekant posūkį ir pirmuosius veiksmus atsispyrus nuo sienelės (posūkio atlikimo technika), ilgų nuotolių metu (800 ir 1500 m) rodo likusių atkarpų skaičių, estafetinių plaukimų metu stebi estafetės perdavimą. Pastebėtus taisyklių pažeidimus praneša vyr. teisėjo/referio paskirtam teisėjui.

3.3.9. Stiliaus teisėjas

Stebi plaukikų plaukimo techniką viso plaukimo metu. Teisėjas prieš starto signalą stovi prie 15 m. linijos (plaukimo krūtine rungtyse 5 – 7 m nuo starto). Apie taisyklių pažeidimus informuoja vyr. teisėją/referį. Padeda posūkio teisėjams stebėti plaukikų veiksmus atliekant posūkį.

3.3.10. Vyr. laikininkas, posūkio teisėjas (esant būtinybei, starto pusėje)

Vadovauja laikininkų, posūkio teisėjų (starto pusėje) darbui. Užtikrina, kad jie atliktų savo pareigas. Prieš varžybas patikrina chronometrų. Varžybų metu protokoluoja laikininkų užfiksuotus laikus, kuriuos perduoda sekretoriui. Esant chronometro gedimams, keičia chronometrų atsarginiais.

3.3.11. Laikininkas, posūkio teisėjas (starto pusėje)

Teisėjai, fiksuojantys paskirto takelio dalyvio laikus, stebi stebi sportininką nuo paskutinio rankų grybšnio prieš sportininkui atliekant posūkį ir pirmuosius veiksmus atsispyrus nuo sienelės (posūkio atlikimo techniką), ilgų nuotolių metu naudojant garsinį signalą informuoja sportininką apie likusią paskutinę atkarpą. Vyr. teisėjo/referio ar vyr. laikininko nurodymu fiksuoja tarpinius rezultatus įveikiant nuotolį. Pastebėtus taisyklių pažeidimus praneša vyr. teisėjui/referiui arba kitam paskirtam teisėjui (vyr. laikininkui, posūkio vyr. teisėjui).

3.3.12. Pranešėjas

Informuoja varžybų dalyvius apie esamą varžybų eigą, teikia informaciją, kurią gauna iš sekretoriato, vyr. teisėjo/referio. Palaiko kontaktą su teisėju prie dalyvių, starteriu ir vyr. sekretoriumi.

3.3.13. Finišo teisėjas (esant būtinybei)

Fiksuoja pasibaigusio plaukimo dalyvių finišavimo eilės tvarką ir ją pateikia vyr. laikininkui.

3.3.14. Kurjeris

Baseine paskirtoje vietoje iškabina informaciją varžybų dalyviams: starto protokolai, rezultatai ir kt. Atlieka kitas vyr. teisėjo ir sekretoriaus paskirtas užduotis.

3.4. Varžybų taisyklės Asociacija „LTU Aquatics“ vadovaujasi World Aquatics plaukimo taisyklėmis. Kiekviena organizacija, vykdydama plaukimo varžybas į trauktas į Asociacija „LTU Aquatics“ varžybų kalendorių turi vadovautis aukščiau minėtomis taisyklėmis.

4. Teisėjų mokymai

4.1. Teisėjų mokymai vyksta vieną kartą per metus. Juose gali dalyvauti visi norintys asmenys nuo 14 metų.

4.2. Mokymo pagrindai:

- World Aquatics plaukimo varžybų taisyklės.
- Šis plaukimo teisėjų reglamentas..

4.3. Mokymai teisėjų grupėms susideda iš teorinės ir praktinės dalių. Pasibaigus mokymams, egzaminas turi būti išlaikomas ne vėliau kaip per 12 mėn.

4.4. Egzaminas

Teorinis egzaminas vykdomas raštu. Jį vykdo Teisėjų tarybos koordinatorius.

4.5. Tolimesni mokymai

4.6. Asmenys, pasiekę nacionalinę teisėjo kategoriją, gali dalyvauti World Aquatics ar European Aquatics teisėjų mokymuose.

5. Teisėjų registras ir jo naudojimas

5.1. Teisėjų tarybos koordinatorius pildo teisėjų registrą, kuriame registruojami vis plaukimo teisėjai.

5.2. Teisėjų registras naudojamas kaip duomenų bazė kviesti teisėjus į įvairaus rango varžybas, mokymus.